

REDACȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 30.

ABONAMENTUL

Pentru Austro Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10
pe 1/4 an . . . 5
pe o lună . . . 2

N-rii de Duminică pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisuri nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 30.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond; prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Borșorii nefracțate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

† Dr. D. P. Barcianu.

Drama s'a ncheiat...

Dr. D. P. Barcianu, Românul de inimă care a avut fericirea să primească botezul naționalismului la Curtea cu jurați din Cluj, când cu procesul Memorandului, ear' cununa de martiriu și-a luat-o la Vaș; profesorul seminarial care peste un pătrar de veac împrăștiat-a lumină apostolilor neamului românesc; distinsul scriitor didactic, s'a stins Luni seara din viață în Sibiu.

Lasă în doliu neamul, a căru-l mândrie a fost și lasă mai presus de toate îndurerați șase copii minori, cari abea depuseseră doliul după mama lor scumpă, și eată-l, orfanii desevârșiți...

Cine dintre Români n'a cunoscut pe Dr. D. P. Barcianu? Secretar odinioară la Asociațiune, apoi intrat în luptele politice, și membru zelos al comitetului Reuniunii române agricole din Sibiu, n'a fost mișcare mai de seamă românească la care să nu-l fi văzut în frunte...

Era d'o modestie proverbială și totuși puțin dintr' Râmâni s'au bucurat de atâta stimă și considerație, ca el. Caracter d'un puritanism catonian, el era un viu exemplu nu numai pentru elevii săi, dar în învălmășeala și mizeriile vieții noastre publice strălucia tuturor.

Și era d'o voință, cum rar se pomenește și atâta zel avea pentru muncă, în cât noțiunea muncă în sufletul său se confunda cu însuși viața... Când, nainte cu un an, i-a murit soția adorată, era dus la sate, în afaceri școlare, căci de trei ani ocupa postul important de referent școlar al Consistorului arhidieceșan; ear nainte de moarte cu o săptămână d'asemeni fusese la sate, într'o comisie; a venit acasă, a căzut la pat și nu s'a mai sculat...

Pentru-că atâta a fost rău întocmit în ființa sa: calități mari și porniri generoase erau așezate într'un corp slab, care n'a putut suporta greul vieții. De multe ori Dr. Barcianu fusese grav bolnav. Din temnița Vașului, unde a stat 15 luni, a ieșit cu o boală de inimă ear de când i-a murit soția, se străcura numai ca umbra printre noi... Totuși, la expoziția de astă toamnă îl văzurăm destul de înțrebat. Prin Decembrie s'a bolnăvit eară și după ce s'a făcut mai bine, Luni trecută s'a dus la Mohu, în afaceri școlare...

A murit, așa zicând, pe câmpul de luptă.

Il vom jeli vecinic, căci mai presus de toate a fost un credincios tovarăș de luptă...

Fie-i lui Dr. D. P. Barcianu odihna lină, după cum viața i-a fost bogată în fapte bune și înălțătoare.

Dr. D. P. Barcianu a fost fiul învățatului preot Sava din Reșinar. A crescut sub grija unui adevărat părinte al poporului; prin urmare încă de copil i-s'a infiltrat în suflet numai gânduri edificatoare. Nu mai puțin a influențat, asupra lui mama sa blândă, o matroană cum puține avem noi Români pe la sate.

Barcianu a avut apoi rara fericire să se bucure de înalta protecție a marelui arhiepiscop Șaguna, care petrecea des în casa bătrânului preot Sava. Așa se și explică faptul, că nemuritorul arhiepiscop și-a ales loc de odihnă în umbra bisericii la care Sava Popovici Barcianu aproape un jumătate veac a servit cu credință și rară evlavie.

Ajutat de Șaguna, Daniil P. Barcianu după terminarea gimnasiului săsesc din Sibiu a putut merge în străinătate, unde s'a perfecționat în limbi (germană și engleză) și a luat doctoratul în științele naturale.

Reîntorcându-se în patrie, a fost numit profesor la Institutul Andreian și d'aci încolo s'a distins nu numai în această calitate, dar ca fruntaș al neamului, luând parte la toate acțiunile pornite cu scop de a regenera viața intelectuală și economică a Românilor.

A scris cărți didactice cu o rară erudițiune; a făcut parte din pleiada care în *Telegraful Român* a început campania pentru purificarea limbii, stilului și ortografiei române (alături cu N. Cristea, Ioan Bechnitz și I. Slavici); ca secretar al Asociațiunii a dezvoltat o acțiune dintre cele mai fertile; a scris articole și broșuri; a redactat *Revista Ilustrată*... Monumentala sa operă literară este însă vorbirea ce a ținut cu prilejul aniversării a 25 dela moartea marelui Șaguna. Ani mulți de arându-l, casa sa era un fel de Ateneu al amicilor cari se îndeletniceau cu literatura. Silvia, soția sa, era însăși o femeie cultă și în coloanele ziarului nostru adesea am publicat lucrări de valoare din peana acestei distinse femei. În luptele naționale a început să joace rol încă la 1884, când îl vedem figurând ca membru fondator al *Tribunei* și alături de D. Manole, Ioan Slavici, frații Brote, N. Cristea, Ioan Bechnitz, D. Comșa și alți șaguniști de frunte pornește mișcarea așa zisă memorandistă, care știm ce influență mare a avut asupra vieții românești.

În politică a intrat la 1891, ca membru în comitetul național. La Viena nu s'a putut duce însă cu Memorandul, pentru-că Consistorul presidiat de Miron Romanul nu i-a dat concediu. A ajuns însă pe banca acuzărilor, la Curtea cu jurați din Cluj, și în urmă la Vaș... După-ce a scăpat din temniță, luptase cu sinceritate și ardoare să înlăture criza, dar durere, p'atunci un Daianu sgomotos putea amuți vocea cuminte alui Barcianu.

Nefiind prilej pentru acțiuni politice, Barcianu și-a dedicat de aci încolo zilele mai ales școlii și economiei. S'a retras dela Seminar ca să poată conduce senatul școlar al Consistorului gr.-or. din Arhidieceșă. Despărțirea sa de elevi a fost d'o duișie cum rar s'a mai văzut: a plâns și el și elevii și colegii.

Il văzurăm apoi luptând — în deosebi pentru școală — în Sinod și Congres. Il văzurăm în fruntea Reuniunii române agricole și ultima sa vorbire o ținu la banchetul dat după deschiderea expoziției... Pe când aranja însă expoziția, în cercul său electoral îl aranjase ginerele I. P. S. Sale Mitropolitului, care îndrăsnise să candideze (pentru Congres) și cu diferite mijloace să trântescă din înalta corporație pe înțeleptul Barcianu...

Durerea cea mare alui Barcianu a fost însă moartea soției sale...

Luni trecută Barcianu fusese în comisie la Mohu. A venit d'acolo recit. Marți a căzut la pat. Mercuri toată ziua a vorbit despre luptele dela Arad. Joi trimisese prin oraș pe fiul său mai mare să afle cine a învins la Arad. Când a auzit că prietenii săi nu s'au lăsat nici de astă-dată, s'a bucurat mult. Sâmbătă s'a întreținut cu P. C. Sa Dr. Pușcariu care-l vizitase. Duminică îl vizitase amicii noștri D. Comșa și Russu Șirianu.

Luni seara inima lui nobilă a încetat de a mai bate și o jale de nedescris e în giurul chipului său neînsuflețit.

O sărbare. „Voința Națională“ care ni-a sosit azi, scrie următoarele:

„La 25 Februarie a. c., dl Dim Sturzașeful partidului național-liberal și președinte al consiliului, împlinește 70 de ani

„Spre sărbătorirea acestei aniversări, s'au adunat er, acasă la dl M. Phereky-de, un însemnat număr din membrii partidului național liberal, și au desemnat un comitet care să se ocupe cu organizarea sărbării.

Biserica maghiară — pe bani românești. Sub acest titlu *Budapesti Hirlap* dela 17 curent scrie că guvernul României a dat voie comunității evanghelice maghiare din Galați să aranjeze o loterie cu scop să procure astfel bani pentru ridicarea unei biserici.

Publicul care cumpără biletele — scrie numitul ziar — este însă în mare parte românesc; astfel se va ajunge că în Galați se va ridica o biserică maghiară pe bani românești, ceea-ce este o frumoașă dovadă despre curtușia ce autoritățile românești au pentru Ungaria.

Autoritățile maghiare ar putea să ia exemplu și să fie mai complexante dacă nu față de România, apoi cel puțin față de autoritățile bisericesti române din statul ungar.

Proces senzațional se judecă la Sofia (Bulgaria) deja de Luni. Sunt adică dați în judecată foștii miniștri Todor Ivanceff, fost prim ministru și ministru de externe, Mihai Tonceff, fost ministru de externe, dr. Vasil Radoslavoff, fost ministru de interne și dr. Dimitro Tonceff, fost ministru de comunicație.

Contra lor este ridicată acuza că au nesocotit constituția și pentru a-și asigura șieși folos, au păgubit statul. Procesul se judecă înaintea unei judecătorești speciale, compusă din 26 membri (dela curtea de apel și dela casație). Președiază Pavloff, președintele Curiei ear acuza o susține Malinoff, deputat. Sunt citați 150 martori. Procesul va ține o lună.

Justiția în Ungaria.

Justiția în Ungaria ear suferă o destul de gravă lovitură. Abia s'a trecut peste afacerea Kormos, judele de Curie care a fost acuzat că a luat mită; și eată, acum camera de punere sub acuzare de pe lângă Tribunalul din Budapesta a publicat erî decisul în virtutea căruia judele de tribunal Soós Kálmán este pus sub acuză pentru motiv că ar fi luat mită dela cei cari aveau afaceri pela tribunal și a căror cauză o refera apoi favorabil.

Păcatul acesta l'ar fi săvârșit ajutat de *ovreul* Schwartz Abraham, care se ducea aproape pela toți cei cari aveau daraveri la senatul unde era Soós, și lua bani mulți în numele judeului.

Se înțelege, Schwartz a fost și el dat în judecată ba este chiar deținut.

În cercurile justițiare maghiare afacerea aceasta este urmărită cu mult interes și se crede că vor ieși la iveală abuzuri de tot grave.

Furtună în Dieta Ungariei.

În ședința dela 17 a. c. a Dietei maghiare s'au petrecut scene furtunoase. Deputatul kossuthist Lengyel Zoltán acuzase adică pe generalul armatei comune că el într'atâta urșc pe Unguri și limba maghiară, încât pe oficerii unguri cari îndrăznesc să-și afirme naționalitatea și să vorbească ungurește, formal îi persecută.

S'a sculat atunci baronul Fejérváry, și cu voce tare a strigat lui Lengyel:

— Ai mințit, ai mințit, ai mințit!

Opoziția se scula atunci în picioare și se făcu un sgomot infernal. Opoziții strigau enorm: La ordine, la ordine! Hoch! Hoch!

În sgomot se amestecă și galeria așa că mai multe minute nu se mai distingea nimic.

Lengyel Zoltán se scula dela locul său și porni de-a dreptul spre ministrul Fejérváry. Guvernamentalii săriră însă și ei la mijloc, fiindu-le teamă că Lengyel va insulta faptic pe bătrânul ministru.

Intr'un târziu s'a putut face liniște și președintele în mijlocul aplauselor generale a provocat la ordine pe baronul Fejérváry.

Acesta s'a sculat apoi și recunoscând că în focul luptei s'a lăsat răpit și s'a folosit de-o expresiune neparlamentară, a cerut scuze Dietei.

Lengyel Zoltán a provocat la duel pe ministru.

Probabil însă că luând în considerație vârsta înaintată (73 ani) a lui Fejérváry, martorii acestuia nu se vor învoi la duel.

Discuția asupra proiectului de lege militar provoacă deci din ce în ce tot mai mari valuri.

stasului în frumoase și bine simțite cuvinte evocă memoria marelui bărbat.

Seara tinerimea universitară în număr foarte frumos s'a întrunit în localul „Sas-kő” și sub președinția dlui Ioan Lăzăreț, stud. fil. și obolănită pomană. Fu o serbare foarte frumoasă. Orator al adunării a fost dl Ilie Minea, stud. fil., care a vorbit despre mărirea sârbării, care ar trebui să aprindă candela evlaviei în toate colțurile României față de memoria celui mai mare român. A durat petrecerea demn mai departe, grație vrednicului de laudă cor al dlui Popescu, stud. fil. și în deosebi „imposibilităților” dlui d-lui Gârda. Cătră fine dl Zach, German, ne-a surprins cu o vorbire latinească.

Bal la curtea din București. Joi 30 Ianuarie, s'a dat la Carte prima serată dansantă, la care au fost invitați d-nii membrii ai corpului diplomatic, d-nii miniștri, mai mulți d-ni senatori și deputați, înalți demnitari ai Statului și persoane din societate, împreună cu doamnele; în total peste 800 persoane.

MM. LL. Regele și Regina și AA. LL. RR. Principele și Prințesa a României au intrat în sala cea mare la orele 9 și trei sferturi, după care s'a început dansul. În care timp Maiestățile Lor și Altețele Lor Regale au binevoit a se întreține cu mare parte din persoanele prezente; ear la ora 1 după miezul nopții s'au retras în apartamentele Lor.

Serata s'a terminat cu un frumos cântec de peste 100 perechi, la care a luat parte A. S. R. Principele, și care a durat până la orele 3 și jum.

Prognostic. „Telegraful Român” publică un raport din penna corespondentului său George Joandrea despre alegerea de episcop din Arad. În acest raport ne spune dl Joandrea că a întâlnit în Arad oameni cu „inimă curată și nepângărită” cari îi spuneau cu durere, că „nici peste 200 de ani nu vor mai căpăta episcop cum a fost Mețianu”.

Dle Joandrea: noi suntem mai optimiști ca oamenii d-tale. Având încredere în geniul bun al neamului românesc, sperăm că în vecii vecilor nu vom mai căpăta — vorba oamenilor d-tale — „episcop cum a fost Mețianu”.

Concert. Reuniunea română de muzică din Sibiu a dat Duminică seara concert în sala dela Musikverein. Intreg programul s'a executat cu multă precizie și pricepere, ceea ce în primul rând este meritul zelosului măiestru H. Kirchner. Ca

solistă (sopran) s'a remarcat d-na Valeria Ben, care a cântat o arie din „Nunta lui Figaro”.

Cunoscută artistă d-șoara Anița Oniț a cântat cu mult brio și simț o arie din opera „Mignon” ear d-na Maria Crișan (sopran) și d-șoarele Teresia Drechsler și Delia Olariu (altiste) au cântat un terțet, „Amor și natură” de Tschaiowsky.

Publicul a aplaudat și pe soliste și corurile.

Firmă comercială sârbescă. Economii sârbii din Tisza-szent-Miklós au voit să înființeze o reuniune economică. Au și înștiințat despre aceasta tribunalul cerând înregistrarea firmei cu titlul „ungureste” „Reuniune economică sârbescă”. Tribunalul a respins însă înregistrarea pe motivul că cuvântul „sârbescă” este propriu de a demonstra în contra națiunii maghiare. Sențița aceasta a tribunalului a fost apelată la tabla reg. din Seghedin, care a aprobat sențița tribunalului.

Luăm din cuvânt în cuvânt știrea aceasta apărută în „Egyetértés”, și ne vine imposibil de a o crede nu pentru că este vorba eărăși de nedreptăți ci pentru că așa cum o spune foaie maghiară, e o insanitate.

Căci dacă cuvântul „sârbescă” este o demonstrație în contra națiunii maghiare, ce vor fi sârbii vii cari cutesc să trăiască pe pământul maghiar. Și nu ar fi mai logic să-i desființăm, să-i ștergem de pe fața pământului pe această în locul firmelor navigate cari Vă vor supăra ochii numai dacă ce vor exista aceștia?

„Aur”. Cetim în „V. Națională”: D-na Constanța Hodoș, cunoscuta scriitoare, ale cărei nuvele și fragmente de roman, publicate în revistele „Viața”, „Semenătorul” etc. au fost atât de mult apreciate, a prezentat direcțiunii Teatrului Național o puternică dramă în 4 acte intitulată „Aur”. Această dramă a fost admisă și se crede că va putea fi reprezentată chiar în această stagiune, cu d-șoara Agata Bărsescu în rolul principal.

Edgard Quinet. Franța sărbătorește centenariul unei însemnate figuri naționale care a îmbrățiat cu mâini generoase în pământul ei și a făcut să răsară departe în lume atâtea idei liberale, atâtea cugetări umănitare...

Edgard Quinet a fost un literat erudit, un scriitor de mare talent în proză și în versuri, un profesor ascultat cu drag de tineretul acela, carele, încă de pe la 1840 fierbea, ca lava unui vulcan, de nerăbdare să vadă sfârșindu-se toate visurile mari ale

Revoluțiunii din 1789. La glasul lui cu dulce vraje alergară, la Collège de France, tineri streinți de pretutindeni, dar mai ales de prin țările năbușite în întunerecul neștiinței și al despotismului precum erau Mantonia și Moldova, căci în sufletul lui Quinet încăpeau, ca într'un Titan, dragostea pentru omenirea suferindă toată și ura pentru toți apăsătorii ei.

Edgar Quinet era o stea din acea pleiadă filo-română care ni-a luminat calea în zile grele și ne-a porțuit spre limanul libertății. El, Michelet, Emile de Girardin, Saint-Marc Girardin, Lamartine, Ubcini... au fost vorbitori ai noștri înaintea Areopagului european arătându-i originile noastre române, însușirile neamului românesc, vrednicile noastre istorice și dreptul de a ne desvolta neafințat de unele puteri, antegniste între ele dar împreună interesate să ne țină departe de veri-ce cultură, de veri-ce gravitate spre centrele civilizațiunii.

Noi, suntem credincioși recunoscători Franciei; bărbății ei cu adevărat mari ne-au izțeles cât prețuim între popoare, și lor le datorim lumină culturală și curajioase aventuri; ear printre d-nii Edgar Quinet va păstra, la noi, în totdeauna locul de frunte căci o jumătate din ființa lui morală era românească, tovarășa vieții lui fiind o Moldoveancă: flica ilustrul Gheorge Asky, și însuși el fiind cetățean Român de onoare.

Serata bohemă II. Miercuri, la 5/18 Februarie 1903 va avea loc în „Casa Națională” Serata Eminesciană începând la 8 1/2 ore seara precis. Prețul de intrare: 1 coroană de persoană.

PROGRAMA:

1. „Cuvânt de deschidere”
2. „Rugă-mu ne îndurării” — cor.
3. „Luceafărul”, — decl. de d-șoara Constanța Crișan
4. „Ce te legeni codrule?”, — executat la vioară de dl Trifu Lugojanu.
5. „Mai am un singur dor”, — solo de bariton.
6. „Eminescu naționalist”, — conferență de dl I. Costa.
7. „Doina”, — declamațiune.
8. „Somnuroase pasărele”, — cor.
9. „Odiseada lui Eminescu”, — satiră.
10. „Sermanul Dionis” — declamație.

Dans.

Toți cei ce se interesează de mișcările culturale românești sunt cu dragoste rugați să ia parte.

Arad, la 12 Februarie 1903.

Bohemii.

Impăratul Wilhelm cel mai mare acționar al ziarului „Times”. Ziarul „Sun” din New-York comunică în chip de tot serios vestea că împăratul Wilhelm are de gând să pună mâna pe cele mai multe acții ale ziarului „Times” ca în chipul acesta să poată influența asupra opiniunii engleze. „Sun” advertisează pe împărat, că nu dînsul este primul dintre Soverani cari în chipul acesta au crezut să și câștige influența asupra opiniunii publice engleze, dar toți au pățit o pentru că ziarele cari au stat sub influența suveranilor străini și-au pierdut toți abonenții și nu s'au mai putut suține. Așa Napoleon al III-lea a cumpărat ziarul „Herald” de odinioară, dar ziarul îndată ce s'a descoperit aceasta, a trebuit să sisteze. Așa era s'o pătească „St. James Gazette” pe care Bismarck voia să o influențeze, dar redacția a protestat și planul lui Bismarck nu s'a putut realiza.

Un tiner pedagog care vorbește și scrie românește uncește și nemț ște caută aplicare în vre-o cancelarie. Informațiunile mai detaliate dă redacțiunea ziarului nostru.

ULTIME ȘTIRI.

† David Terfaloagă.

În momentul când punem ziarul sub presă primim din Vêrșeț dureroasa știre că dr. David Terfaloagă, protopop, bărbat în floarea vârstei, a încetat din viață subit.

Trimitem familiei expresiunea celei mai adânc simțite dureri.

Războiul în Balcani.

Ziarul *Neue Freie Presse* află din Sofia că în cercurile macedonene se asigură cum că, cu toată arestarea capilor comitetelor, războiul va izbucni în luna Martie, fiind totul pregătit.

Taria armatelor bulgare ar fi, după ultimele știri, următoarea:

În timp de pace consistă din 2.500 ofițeri și funcționari, 40.555 de subofițeri și soldați precum și 7.400 cai.

În timp de război armata bulgară poate avea 126.970 oameni, 23.432 cai și bot, 312 tunuri și 5.846 căruțe. Reserva este de 81.996 oameni, 15.256 cai, 120 tunuri și 2.732 căruțe.

Cele două diviziuni bulgare, despre care s'a telegrafat că s'au mobilizat, aparțin garnizoanelor din Sofia și Filipopol, și cuprind, în afară de rezervă vre-o 20.000 de oameni.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barciannu.

că grupa lui Laocoon din muzeul vatican, omorât la porunca lui Apollo ofensat și el și copii săi de 2 șerpi, este și ea concepțiune și ea desemn și executare o minune a artei, despre lucrările sale toate vom zice noi astăzi același lucru.

Capela sixtinică este pentru toți vizitatorii Romei cea mai puternică atracțiune și e vecinică țesută de lume, deși ușile pentru eșire și intrare se deschid numai la intervale. Lumina înainte de amiază e foarte bună, dar cercetarea capelei e grozav de obositoare. Abstrăgând dela oboseala spiritului și a ochilor, poziția cu capul în continu ridicat spre bolta foarte înaltă nu se poate multă vreme suporta și am auzit, că unii englezi practici se apleacă pe spate și astfel admiră în tihnă minunile din față.

Michelangelo a zgăvârit aproape numai frescuri; pentru el păzile și tavoale erau înguste și năbușitoare și lui i trebuiau planuri întinse și nesfârșite ca imensitatea gândurilor și concepțiunilor sale și se zice, că grozav de uricioase i erau cadrele mici cu figurile în miniatură a școlii olandeze.

Pe cât de mare a fost artistul nostru în sculptură și pictură, tot atât de uriaș a fost și în lucrările sale arhitectonice și între aceste cea mai impunătoare este cupola bisericii san-Pietro din Roma.

San-Pietro este cea mai mare biserică din lume. Lungimea e de 212 metri, suprafața de 15.000 m², cu un spațiu

pentru 80.000 de persoane. Dar construirea acestei clădiri uriașe s'a trăgănat vre-o 18 decenii până la terminarea ei în anul 1626 sub Papa Urban VIII și la acel interval lung nenămărați arhitecți și artiști iluștri au fost însărcinați cu conducerea lucrărilor. Între ei a fost și Michelangelo îndecurs de 18 ani înainte morții sale. Natural, că variând atât de des conducerea și schimbându-se prea mult planurile, grandiozitatea bisericii a suferit mult. Totuși San-Pietro e măreț, e impunător și admirabil, ear cea mai frumoasă e cupola și aceasta este lucrarea lui Michelangelo.

Cea mai grea misiune a arhitecților a fost ridicarea cupolei cu un diametru intern de 42 m., cu o circumferență de 192 și înălțime de 132 metri. Și în această dilemă grea s'a recurs la ajutorul bătrânului Michelangelo, care a plănuțit-o și a ridicat-o impunătoare, uriașă și totuși svelță cum o ved și admiră toți arhitecții și toți vizitatorii urbei eterne. Când construirea se făcea, toată lumea era dornică, să vadă înălțându-se cea minune, pe care muți o declaraseră imposibilă. Și totuși cupola se ridică, dar măestrul ei mare, ajuns la estrema margine a vieții omenescii putea să privească numai de pe ferestrele înaintea lucrărilor și nu s'a putut bucura de terminarea lor, căci pe când cupola domina ca și astăzi orașul celor 7 coline, Michelangelo își terminase mersul vieții sale laborioase și pline de glorie.

Mai târziu un arhitect a avut nenorocita idee, să construească fațada înaltă cum o vedem astăzi și prin aceea a făcut invizibilă cupola de pe frumoasa și marea piață din înaintea bisericii. În schimb însă cupola se vede din ori și care parte a orașului dominând totul și atrage atențiunea privitorului prin dimensiunile sale, prin eleganța și sumptuozitatea sa. Și se zice, că pentru împăratul Wilhelm II cupola bisericii S. Pietro a fost lucrul cel mai mult admirat în Roma și și-a exprimat dorința, ca și capitala sa să aibă o astfel de podoață. Nouel catedrale din fața palatului: s'a pus în adevăr o cupolă, care a reușit însă atât de rău, încât e criticată de toată lumea.

Michelangelo a mai săvârșit și alte lucrări arhitectonice și ca mărturie a multilateralității sale amintim, că el a condus și lucrările de fortificare a orașului Firenze. Și dacă vom mai aminti, că a fost și poet senin și distins, cred că totuși nu am amintit toate ramurile activității sale.

La moartea sa, întâmplată în anul 1563, Roma și Firenze și-au disputat onoarea, de a adăposti între zidurile lor noștele lui Michelangelo și Cosimo de Medici i-a luat pe sub acuns corpul și l-a adus la Firenze, locul său natal, unde a fost înmormântat cu onoruri regale. Și astăzi cel mai mare artist al Italiei își doarme somnul vecinicii în frumoasa biserică Santa Croce, împodobită cu capo-

d'operele lui Giotto, inauguratorul renașterii picturale, a sculptorilor Donatello, Beadedetto da Majano ș. a. și unde mulți bărbăți mari ai țării își dorm somnul cel de moarte. Mormântul său e ornamentat cu un mic, dar admirabil monument, făcut după planurile pictorului Vasari, cu adăsurile ulterioare a altor sculptori.

Înaintea bisericii, în mijlocul piței cu același nume, se ridică marea și frumoasa statuă alui Dante Alighieri, părintele poeziei și literaturii italiene și a renașterii, pe care Michelangelo atât de mult l-a admirat și pe a cărui cărări visioniste din Divina Commedia atât de des a rătăcit.

Binecuvântat de Dumnezeu este pământul, pe care au căleat două genii atât de uriașe și feicite țara, care i a putut desmerda și încălzi la sinul său, ear națiunea, care-i poate numi ai săi, este mândră și nemuritoare, căci strălucirea, se vor revărsa geniile lor asupra dînsel, este nestănsă ca și flacăra dumnezeirii! Dante și Michelangelo! Cine poate pătrunde în adâncimea, cine poate înțelege tainele toate a acestor două nume orbitoare? Fără îndoială eărăși numai alții ca și dîșii! Căialalți muritori, de rând și fără număr, se vor simți fericiți în totdeauna, când vor putea prinde câte-o rază rătăcită din lumina lor, cu care să însenineze pe momente măcar jalnicul întunerec al acestei vieți de miserii!

Dr. I. T. Mera.

„MUREȘANUL“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII ÎN MARIA-RADNA.

CONVOCARE.

Onorații acționari ai institutului de credit și economii „Murășanul” sunt convocați prin aceasta la a

a V-a adunare generală ordinară,

ținândă la M.-Radna **Duminecă în 8 Martie n. 1903**, 10 ore a. m. în localul institutului.

Obiecte de pertractare:

1. Raportul direcțiunei.
2. Raportul comitetului de supraveghere.
3. Censurarea socoților, staverirea contului bilanțului și celui a profitului și pierderii.
4. Decidere asupra propunerilor direcțiunei și în special asupra împărțirii profitului curat al anului de gestiune 1902.
5. Deciderea asupra absolutorului direcțiunei și al comitetului de supraveghere pentru anul de gestiune 1902.
6. Alegerea unui eventual 2 membri în direcțiune.
7. Eventuale propuneri conformate statutelor.

Maria Radna, 7 Februarie n. 1903.

In numele direcțiunei:
V. Beleş m. p.,
președinte.

Nota. Onorații acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, sunt rugați a-și depune acțiunile la cassa institutului până la deschiderea adunării generale.

Activa			Contul Bilanțului.			Pasiva		
Cassa în numărar		7428	59	Capital social		80000	—	
Escompt	Cor. 208352.—			Depuneri spre fructificare		102287	19	
Cambii cu acoperire ipotecară	99822.—	308174	—	Reescompt		140649		
Credite ipotecare		10021	—	Fond de rezervă		6152	42	
Credite personal		15320	—	Dividendă neridicată		246	—	
Lombard		5955	—	Deposit de cassă		751	07	
Mobiliar	Cor. 1028.14			Interese transitoare		2707	40	
după amortisare de 10 ⁰ / ₀	102.81	925	33	Diverse conturi creditoare		309	78	
Diverse conturi debitoare		1690	30	Profit curat		9411	36	
		349514	22			349514	22	

Perderi			Contul Perdere și Profit.			Profit		
Interese:				Interese:		29908	87	
de depuneri	Cor. 6725.45			de escompt		913	90	
de reescompt	6972.20	13697	65	credit ipotecar		1712	35	
Contribuțiune și dare	Cor. 2471.07			credit personal		567	17	
Dare după depuneri	661.49							
Competințe de timbru	235.66	3368	22					
Spese: porto, (provisiuni), remunerațiuni		1696	26					
Salare: marce de prezență, chirie		4587	06					
10 ⁰ / ₀ amortisare diu mobiliar		102	81					
Spese de fondare		238	93					
Profit curat		9411	36					
		33102	29			33102	29	

M.-Radna, în 31 Decembrie 1902.

Ioan Tuduceșcu m. p.,
director executiv.

Nicolae Moldovan m. p.
contabil.

DIRECȚIUNEA.

Paul Milovan m. p.

Dr. A. Halic m. p.

Vasilie Beleş m. p.,
președinte.

C. Paulcescu m. p.

Dr. A. Marta m. p.

M. Suci m. p.

Le-am examinat și le-am aflat corecte.

M.-Radna, în 14 Februarie 1903.

907 1-1

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE.

Sava Raicu m. p., președinte.

Iosif Vuculescu m. p.

Dr. Vasilie Avramescu m. p.

Gregoriu Marienescu m. p.